

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**
DNR-70-181(7)14/15/ABB

Warszawa, dnia 30 marca 2015 r.

DECYZJA nr DNR-1/30/2015

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa **zapalniczek „PISTOL SHOCK” DKP 08057, kod EAN 8528166080572**, wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę Joannę Kowalczyk prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa „Konwalia” Joanna Kowalczyk w Szklarskiej Porębie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez te produkty i umarza postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 14 listopada 2014 r. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) protokoły wraz z aktami kontroli dotyczące zapalniczek „PISTOL SHOCK” DKP 08057, kod EAN 8528166080572, zwanych dalej „zapalniczkami Pistol Shock”, wprowadzonych na rynek polski przez przedsiębiorcę Joannę Kowalczyk prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa „Konwalia” Joanna Kowalczyk w Szklarskiej Porębie (strona postępowania).

Zapalniczka Pistol Shock jest to produkt rażący prądem w kształcie rewolweru o lufie, bębunku i mechanizmie spustowym w kolorze srebrnym, a rękojeści w kolorze czarnym, z wytłoczonym na lufie napisem „Shock lightner”. Po naciśnięciu spustu produkt emituje silny ładunek elektryczny. Produkt jest sprzedawany w tekturowym opakowaniu (pudełku) w kolorach fioletowym i czarnym, ozdobionym min. stylizowanym kolorowym napisem „PISTOL SHOCK” i wizerunkiem dwóch srebrno-czarnych rewolwerów. Na opakowaniu

produktu oraz przyklepionej do niego białej nalepce zawierającej oznaczenie „DKP 08057, kod EAN: 8528166080572” brak informacji i ostrzeżeń w języku polskim.

W toku kontroli przeprowadzonej w punkcie sprzedaży w Szklarskiej Porębie, przy ul. 1 Maja 14, należącym do przedsiębiorcy Joanny Kowalczyk, prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa „Konwalia” Joanna Kowalczyk w Szklarskiej Porębie, inspektorzy reprezentujący Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej pobrali i przekazali próbkę produktu do Laboratorium Badawczego Oddziału Instytutu Elektrotechniki w Gdańsku w celu przeprowadzenia badań w zakresie bezpieczeństwa użytkowania w oparciu o wymagania określone w normie PN-EN 60335-1:2012 „*Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego -- Bezpieczeństwo użytkowania -- Część 1: Wymagania ogólne*”, zwanej dalej „normą PN-EN 60335-1:2012”. Badania wykazały możliwość dostępu do części czynnych podczas normalnego użytkowania produktu, co stanowi naruszenie wymagań określonych w pkt. 8.1.1 i pkt. 8.1.2 ww. normy. Ponadto stwierdzono naruszenie wymagań określonych w pkt 8.1.4 normy PN-EN 60335-1:2012 polegające na emitowaniu przez urządzenie prądu elektrycznego o przekroczonej dopuszczalnej wartości maksymalnego napięcia dla prądu stałego i zmiennego, która w badanym produkcie wyniosła $U_{\max} = 780 \text{ V} \pm 2 \text{ V}$, podczas gdy zgodnie z normą napięcie nie powinno przekraczać wartości 42,4 V oraz przekroczenie dopuszczalnej wartości prądu, która w wyniku wykonanego pomiaru z użyciem układu probierczego wyniosła $9,68 \pm 0,04 \text{ mA}$, podczas gdy maksymalna wartość prądu nie powinna przekraczać 2 mA dla prądu stałego oraz 0,7 mA dla prądu zmiennego.

Inspektorzy Inspekcji Handlowej badając zapalniczki Pistol Shock pod kątem prawidłowości ich oznakowania stwierdzili brak informacji i ostrzeżeń w języku polskim wskazujących jak prawidłowo i bezpiecznie korzystać z produktu oraz że dla dzieci, osób starszych, osób z problemami zdrowotnymi np. osób posiadających rozrusznik serca zapalniczki Pistol Shock mogą stwarzać zagrożenie.

Prezes UOKiK mając na uwadze powyższe ustalenia uznał, iż w celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia konsumentów niezbędne jest wyjaśnienie tej sprawy w drodze postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.), pismem z dnia 2 grudnia 2014 r. Prezes UOKiK powiadomił stronę postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa zapalniczek Pistol Shock. W tym samym piśmie Prezes UOKiK wezwał

stronę postępowania do określenia jej roli w obrocie kwestionowanymi zapalniczkami i przekazania informacji, czy przedstawiona Inspekcji Handlowej faktura VAT nr 110214021 z dnia 11 lutego 2014 r. jest jedyną na podstawie której dokonano ich zakupu, przekazania informacji od kiedy i ile produktów zostało wprowadzonych na rynek oraz określenia ile sztuk zapalniczek Pistol Shock strona postępowania posiada na stanie magazynowym. Dodatkowo, Prezes UOKiK zwrócił się również o przekazanie informacji dotyczących ewentualnych skarg lub reklamacji na przedmiotowe produkty.

Ponadto stronę postępowania poinformowano, iż w opinii organu nadzoru wszystkie zapalniczki Pistol Shock znajdujące się jej na stanie magazynowym, z uwagi na rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości, powinny zostać zwrócone do dostawcy lub zniszczone oraz że dowody powyższych działań, np. fakturę korygującą VAT, protokół likwidacji wraz z dokumentacją fotograficzną, protokół przekazania długopisów z prądem do utylizacji firmie zewnętrznej albo fakturę potwierdzającą wykonanie takiej usługi, należy przedstawić Prezesowi UOKiK.

W odpowiedzi na powyższe strona postępowania pismem z dnia 16 grudnia 2014 r. poinformowała Prezesa UOKiK, że bezpośrednio po przeprowadzeniu kontroli w dniu 4 sierpnia 2014 r. wycofała z obrotu wszystkie posiadane osiem sztuk zapalniczki Pistol Shock. Z informacji przekazanych przez stronę postępowania wynika, że przedmiotowe zapalniczki w liczbie 12 szt. zakupiła w Pradze na podstawie faktury nr 110214021 z dnia w dniu 11 lutego 2014 r. z czego w okresie od 20 lutego 2014 r. do 4 sierpnia 2014 r. jedną szt. sprzedano osobie dorosłej, a trzy szt. zostały wyrzucone ponieważ nie działały prawidłowo, tzn. nie emitowały ładunku elektrycznego. W ww. piśmie strona postępowania przekazała dowody, tj. protokół zniszczenia z dnia 6 sierpnia 2014 r. wraz z dokumentacją fotograficzną, potwierdzające jej deklarację, złożoną w załączonym do akt sprawy oświadczeniu z dnia 3 listopada 2014 r., o zniszczeniu dwóch sztuk przedmiotowych zapalniczek spośród ośmiu posiadanych. Ponadto Strona postępowania poinformowała, że pozostałe sześć sztuk przedmiotowych zapalniczek zostało zabezpieczone przez Inspekcję Handlową jako próbki i złożyła zobowiązanie, że po zakończeniu postępowania administracyjnego zwolnione próbki kwestionowanych produktów również zostaną protokolarnie zniszczone.

Pismem z dnia 12 stycznia 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań. Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził, co następuje:

Przedsiębiorca Joanna Kowalczyk prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa „Konwalia” Joanna Kowalczyk w Szklarskiej Porębie wprowadziła zapalniczki Pistol Shock na rynek polski i jest dystrybutorem w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za dystrybutora uznaje się przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie procesu dostarczania lub udostępniania produktu, którego działalność nie wpływa na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem.

W aktach sprawy znajduje się faktura nr 110214021 z dnia 11 lutego 2014 r., na podstawie której (poz. 24) strona postępowania dokonała zakupu 12 szt. przedmiotowej zapalniczki od czeskiego przedsiębiorcy Ominia Tours s.r.o., Praha-Břevnow. Ponadto w toku prowadzonego przez Prezesa UOKiK postępowania jego strona w piśmie z dnia 16 grudnia 2014 r. potwierdziła, że przedmiotowe zapalniczki w liczbie 12 szt. zakupiła na podstawie ww. faktury w Pradze.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów dystrybutor zobowiązany jest działać z należytą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów, w szczególności przez niedostarczanie produktów, o których wie lub o których, zgodnie z posiadanymi informacjami i doświadczeniem zawodowym, powinien wiedzieć, że nie spełniają one wymagań bezpieczeństwa. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

W myśl art. 6 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, bezpieczeństwo produktu ocenia się z uwzględnieniem spełniania przez produkt wymagań wynikających z dobrowolnych norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej będących transpozycją norm europejskich innych niż normy uznane przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów oraz z uwzględnieniem spełniania przez produkt Polskich Norm. Z uwagi na fakt, iż norma PN-EN 60335-1:2012 „*Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego. Bezpieczeństwo użytkowania. Część 1: Wymagania ogólne*”, stanowi wyżej opisany rodzaj normy, Prezes UOKiK dokonał oceny ogólnego bezpieczeństwa z uwzględnieniem wymagań określonych w ww. normie.

Badania laboratoryjne zapalniczki Pistol Shock przeprowadzone na zlecenie Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej przez Laboratorium Badawcze Oddziału Instytutu Elektrotechniki w Gdańsku wykazały, iż produkt nie spełnia wymagań określonych w pkt 8.1.1 i pkt 8.1.2 normy PN-EN 60335-1:2012, ponieważ w trakcie jego normalnego użytkowania możliwe jest dotknięcie części czynnych produktu. Ponadto stwierdzono naruszenie wymagań określonych w pkt 8.1.4 przywołanej normy polegające na emitowaniu przez urządzenie prądu elektrycznego o przekroczonej dopuszczalnej wartości maksymalnego napięcia 42,4 V dla prądu stałego i zmiennego.

W oparciu o powyższe badania inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, iż istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że każdorazowe wywołujące silny impuls elektryczny włączenie urządzenia z uwagi na możliwość dotknięcia np. palcem części czynnych zapalniczki (przewodzących prąd elektryczny) spowoduje rażenie prądem. Konsekwencją powyższego mogą być zaburzenia czynności organizmu min. tymczasowy skurcz mięśni, paraliż, zatrzymanie oddechu, a nawet migotania komór serca, co jest poważnym zagrożeniem życia i często prowadzi do śmierci. Podkreślono, że narażone na wystąpienie ww. zagrożeń są w szczególności dzieci, osoby starsze, osoby z problemami zdrowotnymi np. osoby z chorobami krążenia lub z wszczepionym rozrusznikiem serca. Badając przedmiotowe zapalniczki pod kątem prawidłowości ich oznakowania stwierdzono, iż na opakowaniu oraz umieszczonych na nich samoprzylepnych etykietach brak w języku polskim informacji o sposobach prawidłowego i bezpiecznego korzystania z produktu, jak i ostrzeżeń, że produkt może stanowić zagrożenie dla określonej kategorii konsumentów, którzy z racji wieku czy też problemów ze zdrowiem mogą być narażeni na niebezpieczeństwo podczas korzystania z urządzenia.

Strona postępowania nie zakwestionowała wyników powyższych badań i nie przedstawiła żadnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że zapalniczki Pistol Shock są bezpieczne. W związku z powyższym, Prezes UOKiK podzielił opinię inspektorów Inspekcji Handlowej i uznał, że kwestionowane produkty nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie są produktami bezpiecznymi, w związku z czym mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia ich przypadkowych użytkowników jakimi są dzieci.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

Z akt sprawy wynika, że strona postępowania wprowadziła na rynek polski 12 szt. pochodzących z Czech zapalniczek Pistol Shock zakupionych na podstawie faktury nr 110214021 z dnia w dniu 11 lutego 2014 r. oraz że w okresie od dnia 20 lutego 2014 r. do dnia 4 sierpnia 2014 r. z ww. partii produktów sprzedała tylko jedną sztukę kwestionowanej zapalniczki, a trzy sztuki zniszczyła po stwierdzeniu ich wadliwości (nie emitowały ładunku elektrycznego). Z pozostałych ośmiu sztuk przedmiotowych zapalniczek dwie sztuki zostały zniszczone po zapoznaniu się przez stronę postępowania z wynikami kontroli - na co przedstawiła potwierdzające ten fakt dowody, tj. protokół komisijnego zniszczenia z dnia 6 sierpnia 2014 r. i dokumentujące ten fakt fotografie. Z zabezpieczonych w toku kontroli sześciu sztuk dwie przekazano do badań w Laboratorium Badawczego Oddziału Instytutu Elektrotechniki w Gdańsku, a cztery sztuki pozostają zabezpieczone jako próbki kontrolne i rozjemcze. Strona postępowania w piśmie z dnia 16 grudnia 2014 r. złożyła zobowiązanie, że ww. próbki po ich zwolnieniu zostaną protokolarnie zniszczone.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że w toku postępowania administracyjnego jego strona podjęła współpracę udzielając wyjaśnień odnośnie swojej roli w obrocie długopisami z prądem oraz przedstawiła stosowne dowody potwierdzające podjęte działania w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez te produkty.

Przedstawione przez stronę postępowania informacje i dowody w opinii Prezesa UOKiK są wiarygodne i wystarczające do uznania, że strona postępowania – Joanna Kowalczyk prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa „Konwalia” Joanna Kowalczyk w Szklarskiej Porębie – usunęła przyczyny zagrożeń stwarzanych przez produkty będące przedmiotem postępowania.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymuje:

Adwokat Piotr Dorniak
Kancelaria Adwokacka
Al. Wojska Polskiego 46/1
58-500 Jelenia Góra

pełnomocnik Joanny Kowalczyk prowadzącej działalność
gospodarczą pod nazwą Firma Handlowa „Konwalia”
Joanna Kowalczyk w Szklarskiej Porębie

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Nadzoru Rynku

Anna Mazurak